

Notitie Gemeente Woerden inzake vaststelling overschrijding

1. Inleiding

De gemeente Woerden heeft aan Leeuwendaal VOS/ABB gevraagd om voor het openbaar primair onderwijs de overschrijdingsperioden 2001-2005 en 2006-2010 te berekenen en op te stellen. Per 1 augustus 2008 heeft de gemeente Woerden het bevoegd gezag van het openbaar primair onderwijs overgedragen aan de Stichting Klasse. Vanaf die datum is er derhalve geen sprake meer van een op te stellen en in formele zin af te wikkelen overschrijdingsberekening. De overschrijdingsberekening is een uitwerking van de in de grondwet verankerde financiële gelijkstelling en is uitgewerkt in de onderwijswetgeving (art 142 tot en met art 147 WPO).

De periode en het proces met betrekking tot overdracht van het bevoegd gezag aan de Stichting Klasse zijn er de oorzaak van dat niet alle benodigde informatie snel of eenvoudig voor handen was. Ook tijdens de berekening en vaststelling van de overschrijdingsregeling bleek meerdere malen dat gewenste informatie helaas niet of niet voldoende aanwezig was. Wij zijn dan ook verheugd te kunnen melden dat de overschrijdingberekening thans wel kan worden aangeboden inclusief een toelichting. Onze bijzondere dank gaat daarbij uit naar de heer C. de Heer van de gemeente Woerden voor de aanlevering van en toelichting op de aangeleverde en beschikbare gegevens.

2. Proces en indeling

Na bespreking in het OOGO zal de berekening aan de gemeenteraad Woerden ter vaststelling worden aangeboden.

In hoofdstuk 3 zullen we kort ingaan op (1) de algemene beleidsregel wat betreft bestuurlijke kosten bij integraal bestuur (alsmede bestuurscommissie) (2) een beschrijving van de werking van overschrijdingsberekening en (3) de werking van de bruidsschatregeling.

Deze omschrijvingen zullen omwille van de leesbaarheid kort en bondig zijn en voornamelijk door middel van verwijzing naar bijlagen.

In hoofdstuk 4 zullen we vervolgens de opstellingen in analogie met hoofdstuk 3 voor de situatie Woerden weergeven. Uiteraard zal dit worden aangevuld met opmerkingen en toelichtingen indien de berekening daar aanleiding toe geeft.

Hoofdstuk 5 is bestemd voor de verschillende bijlagen. De financiële bijlage is separaat opgenomen (Bijlage 1)

3. Financiële gelijkstelling algemeen

3.1 Hoofdlijn

In bijlage A: “financiële gelijkstelling openbaar en bijzonder onderwijs” wordt de hoofdlijn en het kader van de financiële gelijkstelling toegelicht. De overschrijdingsregeling is een uitwerking van deze financiële gelijkstelling.

Er zijn slechts een drietal uitzonderingen op de regeling:

(1) Niet meetellen van bepaalde uitgaven (artikel 144 WPO); de exploitatie uitgaven in het kader van administratie, beheer en bestuur (ABB) zijn uitgesloten van de plicht tot doorbetaling en kunnen zonder overschrijdingsconsequenties worden vergoed. Hieraan is ook geen maximum verbonden anders dan dat de vergoeding inclusief de in de lumpsum opgenomen ABB vergoeding moet worden verantwoord als uitgaven in het kader van ABB. Wellicht ten overvloede: dit kan uitsluitend worden toegepast indien er sprake van integraal bestuur of een bestuurscommissie.

(2) Bruidsschatregeling (artikel 140 WPO); zie hoofdstuk 3.3

(3) Verordening financiële gelijkstelling (artikel 140 WPO); in dit geval wordt middels een verordening bepaald in welke gevallen/situaties de gemeenteraad extra geld beschikbaar zal stellen (voorziening). Indien een schoolbestuur (openbaar of bijzonder) aan de voorwaarden voldoet kan er aanspraak op de voorziening worden gemaakt. Deze uitzondering kan alleen worden toegepast in het geval de gemeente niet meer functioneert als bevoegd gezag van de openbare scholen.

3.2 Overschrijdingsregeling

Een gemeente die in haar rol van bestuurder van openbare scholen meer geld aan die scholen uitgeeft dan de gemeente van het Rijk aan subsidie voor die scholen ontvangt, dient die extra uitgaven naar rato ook beschikbaar te stellen aan gelijksoortige bijzondere scholen in de eigen gemeente.

Met in achtneming van de overige bepalingen van de overschrijdingsregeling als bedoeld in de artikelen 142 tot en met 147 van de WPO is er sprake van termijnen van vijf kalenderjaren voor afrekening. In het kader van deze notitie gelden de perioden 2001-2005 en 2006-2010 (1 augustus 2008).

In bijlage B is de opzet en werking van de overschrijdingsregeling nader omschreven.

3.3 Bruidsschatregeling

De gemeente Woerden heeft ten tijde van de overdracht van het bevoegd gezag aan de Stichting Klasse gebruik gemaakt van de bruidsschatregeling. In bijlage C is de inmiddels vervallen regeling omschreven.

4. Berekening situatie Woerden

4.1 Overzicht bestuurlijke kosten en bijdrage

Met verwijzing naar hoofdstuk 3.1 kan een gemeente in haar rol als bevoegd gezag van het openbaar onderwijs bijdragen in de kosten van administratie, beheer en bestuur. Dit dient dan wel te worden verantwoord als uitgaven die ook voldoen aan het criterium ABB.

Ook de gemeente Woerden heeft in de periode voorafgaand aan de bestuurlijke verzelfstandiging cq overdracht bevoegd gezag van deze regeling gebruik gemaakt.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van (1) de ABB vergoeding binnen de lumpsum (2) de ABB bijdrage van de gemeente Woerden (3) de werkelijke ABB kosten van het openbaar onderwijs alsmede de voor eigen rekening genomen ABB lasten.

	ABB-vergoeding Rijk	ABB-bijdrage gemeente	Totaal	Werkelijke ABB-kosten	ABB voor eigen rekening
2001	50.213,00		50.213,00	185.868,00	135.655,00
2002	50.596,00	104.841,00	155.437,00	224.504,00	69.067,00
2003	56.185,00	112.973,00	169.158,00	234.197,00	65.039,00
2004	56.185,00	22.689,00	78.874,00	332.321,00	253.447,00
2005	54.111,00		54.111,00	255.343,00	201.232,00
2006	52.794,00		52.794,00	246.938,00	194.144,00
2007	42.273,00	55.967,00	98.240,00	85.248,00	-12.992,00
2008	21.405,00	191.066,00	212.471,00	347.445,00	134.974,00
	383.762,00	487.536,00	871.298,00	1.911.864,00	1.040.566,00

Uit het overzicht blijkt dat de in de periode 2001 tot 1 augustus 2008 uitgekeerde gemeentelijke bijdragen kunnen worden verantwoord als uitgaven die voldoen aan het criterium ABB. Het saldo voor eigen rekening genomen ABB lasten bedraagt ruim € 1,0 miljoen.

4.2 Berekening overschrijdingsregeling

Met verwijzing naar hoofdstuk 3.2 moet de overschrijdingsregeling worden berekend over de perioden 2001 tot en met 2005 en 2006 tot en met 2010 i.c. 1 augustus 2008. In onderstaande tabel is het berekende overschrijdingspercentage per jaar opgenomen. In bijlage 1 is de gedetailleerde berekening van het overschrijdingspercentage per jaar opgenomen.

	Totale kosten o.b.v. rijksvergoeding	Totale rijksvergoeding	Overschrijdingspercentage
2001	3.691.133	3.691.133	0%
2002	3.689.549	3.689.549	0%
2003	4.119.585	4.119.585	0%
2004	3.874.303	3.874.303	0%
2005	3.433.951	3.433.951	0%
2006	3.365.014	3.365.014	0%
2007	2.897.349	2.897.349	0%
2008	1.717.791	1.717.791	0%
Totaal	26.788.675	26.788.675	0%

Toelichting

Uit een analyse van de jaarrekeningen 2001 tot en met 2008 van het OPOW kwam in eerste instantie een bedrag van € 280.063 als bijdrage van de gemeente Woerden aan het openbaar onderwijs naar voren waarvan niet duidelijk was waaruit deze bijdrage van de gemeente Woerden had bestaan en of deze bijdragen van de gemeente Woerden tot een doorbetalingsverplichting zou moeten leiden. Vervolgens is aan de hand van de crediteurenadministratie van de gemeente Woerden integraal beoordeeld welke bijdragen de gemeente Woerden in de periode 2001 tot en met 31 juli 2008 aan het OPOW heeft overgemaakt en voor welke doeleinden deze bijdragen zijn gegeven.

Hieruit is het volgende beeld naar voren gekomen:

- De gemeente Woerden heeft in de periode 2001 tot 1 augustus 2008 geen vergoeding betaald aan het OPOW voor een ‘onderhoudsmedewerker’ zoals uit de omschrijving bleek.. De bijdragen die de gemeente Woerden aan het OPOW in deze periode heeft betaald hebben betrekking op huisvestingszaken waarvoor de gemeente Woerden in haar rol als lokale overheid verantwoordelijk is.
- De gemeente Woerden heeft in de periode 2001 tot 1 augustus 2008 een bedrag van € 70K aan (vandalisme)schades en een bedrag van € 1.005K aan huisvestingszaken betaald aan het OPOW. Deze bedragen leiden niet tot een doorbetalingsverplichting aan het bijzonder onderwijs omdat deze bedragen betrekking hebben op uitgaven waarvoor de gemeente verantwoordelijk is en niet in haar rol als bevoegd gezag.

- Uit het doornemen van de jaarlijkse huisvestigingsprogramma's in de periode 2001 tot en met 2008 komt naar voren dat het bijzonder onderwijs voor dezelfde soort huisvestigingskosten van de gemeente Woerden een vergoeding heeft ontvangen als het openbaar onderwijs, met uitzondering van de post schilderwerk ad € 19K in 2003 die de gemeente Woerden vergoed heeft voor het schilderen van de buitenkant van het schoolgebouw van De Horizon.
- In het Raadsvoorstel d.d. 11 december 2001 inzake de vaststelling van het 'Huisvestigingsprogramma en Huisvestigingsoverzicht Onderwijs 2002' is opgenomen dat de overige schoolbesturen in Harmelen hebben ingestemd om de kosten van het schilderen van de buitenkant van De Horizon i.v.m. achterstallig onderhoud buiten de overschrijdingsregeling te houden. Wel hebben de Harmelense schoolbesturen aangegeven nog overleg met de gemeente te willen over de vraag of hun scholen in de dezelfde bijzondere omstandigheden verkeren als De Horizon en dat het overleg hierover nog moet plaatsvinden. Wij hebben nog niet kunnen achterhalen of dit overleg daadwerkelijk heeft plaatsgevonden en welke afspraken zijn gemaakt.

Uit de integrale beoordeling van de betalingen van de gemeente Woerden in de periode 1 januari 2001 tot en met 31 juli 2008 aan het OPOW is naar voren gekomen dat de gemeente Woerden geen bedragen aan het OPOW heeft betaald die tot een doorbetalingsverplichting aan de overige schoolbesturen in de gemeente Woerden moeten leiden met uitzondering van een vergoeding van ad € 19.434,88 inzake schilderwerk van het schoolgebouw van De Horizon.

Deze vergoeding is niet meegenomen in de concept overschrijdingsberekening omdat uit de bij de gemeente Woerden aanwezige documenten naar voren is gekomen dat deze casus besproken is met de overige schoolbesturen in de voormalige gemeente Harmelen en dat deze schoolbesturen hebben ingestemd met de betaling van deze schilderwerkzaamheden door de voormalige gemeente Harmelen en hierbij hebben aangegeven dat deze betaling geen deel uit maakt van de overschrijdingsberekening.

Kosten schoonmaak

Bij het uitwerken van de overschrijdingsberekening is naar voren gekomen dat de gemeente Woerden in de periode 2001 tot en met 31 juli 2008 twee medewerkers in dienst heeft gehad die verantwoordelijk waren voor het schoonmaken van één van de schoolgebouwen van het OPOW.

De kosten van deze medewerkers zijn niet in de concept overschrijdingsberekening opgenomen omdat de gemeente Woerden nog bezig is het feitencomplex van deze casus in beeld te brengen en de mogelijkheden aan het onderzoeken is om deze kosten als nog in rekening te brengen bij het openbaar onderwijs.

5. Bijlagen

5.1 Bijlage A: financiële gelijkstelling

Financiële gelijkstelling openbaar en bijzonder onderwijs

1) Grondwettelijke status

In het kader van de zogenoemde Pacificatie van 1917 is besloten het bijzonder onderwijs op gelijke wijze te bekostigen als het openbaar onderwijs. Dit principe is in de Grondwet vastgelegd en verankerd.

Artikel 23, zevende lid van de Grondwet bepaalt, dat:

- het algemeen vormend bijzonder onderwijs naar dezelfde maatstaf als het openbaar onderwijs wordt bekostigd.
- de wetgever nadere voorwaarden inzake de gelijke bekostiging bij wet regelt.

2) Uitwerking bij wet

De wetgever heeft – voor het eerst in de Lager onderwijswet 1920 het principe van de financiële gelijkstelling nader uitgewerkt door middel van vaststelling van de overschrijdingsregeling. De overschrijdingsregeling is nu uitgewerkt in artikel 142 tot en met 147 van de Wet op het primair onderwijs.¹

Kern van de overschrijdingsregeling is dat:

- In het geval een gemeentebestuur in zijn hoedanigheid van bevoegd gezag van het openbaar onderwijs aan het openbaar onderwijs meer geld beschikbaar stelt dan het openbaar onderwijs via de Rijksbekostiging ontvangt, dit surplus doorbetaald dient te worden aan het bijzonder onderwijs, dat in de desbetreffende gemeente gevestigd is.
- Of er een overschrijding is, wordt jaarlijks vastgesteld.
- De bijzondere schoolbesturen hebben jaarlijks recht op een voorschot op de overschrijding.
- Het definitieve overschrijdingsbedrag wordt over een termijn van 5 jaar door het college van B&W vastgesteld. Op basis daarvan wordt definitief afgerekend.

Saillant punt van deze overschrijdingsregeling is dat het recht op het overschrijdingsbedrag een automatisme is. Of het bijzonder onderwijs vergelijkbare kosten maakt, is niet relevant. De gemeente is gehouden de overschrijding door te betalen.

---

¹ In de WEC en de WVO zijn vergelijkbare regelingen opgenomen voor respectievelijk het speciaal en voortgezet onderwijs.

3) Uitzonderingen op het grondwettelijk beginsel

Van het grondwettelijk principe dat het bijzonder onderwijs naar dezelfde maatstaf als het openbaar onderwijs bekostigd moet worden, kan alleen worden afgeweken, indien de wetgever daarvoor expliciet een grondslag in de wet heeft geformuleerd.

Hieronder een drietal voorbeelden:²

3.1 Niet meetellen van bepaalde uitgaven (artikel 144 WPO)

De wetgever heeft in de wet een aantal exploitatie-uitgaven omschreven, die het gemeentebestuur buiten beschouwing mag laten bij de jaarlijkse vaststelling van de hoogte van exploitatiekosten van het openbaar onderwijs.

Het bekendste voorbeeld daarvan zijn de kosten van administratie, beheer en bestuur (ABB-uitgaven). Zo behoeft de gemeente de kosten van het bestuur (o.a. wethouder van onderwijs) en van het gehele ambtelijk apparaat niet mee te tellen bij het bepalen van de uitgaven van het openbaar onderwijs.

3.2 Bruidsschatregeling (artikel 140a WPO)

Bij de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs, waarbij de instandhouding van de openbare scholen wordt overgedragen aan een andere rechtspersoon (b.v. stichting openbaar onderwijs) heeft de gemeenteraad de vrijheid om een extra bedrag (bruidsschat) aan het openbaar onderwijs mee te geven zonder dat dit bedrag doorbetaald hoeft te worden aan het bijzonder onderwijs.

Karakteristiek:

- Het gaat om een tijdelijke overgangsregeling (kan m.i.v. 1 januari 2011 niet meer toegepast worden als een gemeente nog wil verzelfstandigen).
- Vóór de daadwerkelijke verzelfstandiging moet de gemeenteraad besluiten om van de regeling gebruik te maken en zo ja, in welke mate.
- Maximaal 17 keer de ABB-norm, gespreid over maximaal 5 jaren.
- De extra gelden moeten besteed worden aan voorzieningen, die onder het begrip ABB vallen (accountantscontrole).
- Wat in een jaar niet is opgemaakt, moet in de gemeentekas worden terug gestort.

3.3 Verordening financiële gelijkstelling (artikel 140)

In de negentiger jaren van de vorige eeuw zijn tussen het Rijk en de onderwijsorganisaties “*richtinggevende uitspraken*” vastgesteld in het kader van het zo genoemde Schevenings Beraad. Daarbij ging het onder meer om zaken als de decentralisatie van onderwijstaken aan de gemeentebesturen en de schoolbesturen, de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs, nieuwe bestuursvormen voor het openbaar onderwijs). Daarbij is ook de afspraak gemaakt over de aanpassing van de overschrijdingsregeling. Doel was om het automatisme van de doorbetaling enigszins te beperken. Die afspraak heeft geleid tot invoering per 1 januari 1997 van de

---

² Tijdens het wetgevingsproces van deze uitzonderingen is steeds discussie in het parlement gevoerd over de vraag of de te maken uitzondering geen afbreuk doet aan het grondwettelijk principe van de financiële gelijkstelling.

mogelijkheid om een verordening financiële gelijkstelling door de gemeenteraad te laten vaststellen (artikel 140 WPO).

Karakteristiek:

- Deze optie geldt in de situatie dat de gemeente niet meer zelf functioneert als bevoegd gezag van het openbaar onderwijs.
- In een bijlage van de verordening wordt bepaald in welke gevallen/situaties de gemeenteraad extra geld beschikbaar zal stellen (=voorziening).
- Stel het openbaar onderwijs voldoet aan de voorwaarden van de voorziening dan stelt de gemeente het geld beschikbaar. Dat budget hoeft niet automatisch doorbetaald te worden aan het bijzonder onderwijs in de gemeente.
- Echter, voldoet een bijzondere school aan dezelfde voorwaarden dan moet het gemeentebestuur ook middelen beschikbaar stellen aan dat desbetreffende bijzondere scholbestuur (hier klinkt nog steeds het grondwettelijke principe van de financiële gelijkstelling door).

5.2 Bijlage B: overschrijdingsregeling

De overschrijdingsregeling is beschreven in artikel 142-147, WPO. In artikel 142 wordt de hoofdlijn van de overschrijdingsregeling uiteengezet alsmede de reikwijdte in het geval er sprake is van nevenvestigingen die wel of niet gelegen zijn binnen de gemeentegrenzen en hoe dan te handelen. Artikel 142 lid 4 geeft aan dat in overleg met het bevoegd gezag van een niet door de gemeente in stand gehouden school eventuele meeruitgaven ten behoeve van het openbaar onderwijs buiten beschouwing kunnen worden gelaten. In de praktijk zijn dit de in het OOGO gemaakte en bevestigde afspraken.

Verder geeft de WPO (artikel 143) richtlijnen inzake het vaststellen en uitbetalen van voorschotten op basis van een voorlopige vaststelling van de overschrijdingsregeling. Daarbij mag rekening worden gehouden met een eventuele compensatie binnen het resterende tijdvak.

Artikel 144 geeft aan op welke wijze het overschrijdingsbedrag moet worden vastgesteld. Zonder daarbij over te gaan tot letterlijke wetverwijzingen dienen de inkomsten en uitgaven ten behoeve van het openbaar onderwijs te worden vastgesteld. Het betreft in de basis de personele- en materiële uitgaven. De reserves & voorzieningen nemen daarbij een bijzondere positie in: een dotatie geldt daarbij als een uitgaaf en een onttrekking geldt als een ontvangst. De inkomsten moeten worden opgenomen als de van het Rijk ontvangen vergoedingen voor personeel en materieel. Vervolgens wordt in (artikel 144 lid 7) uiteengezet op welke wijze een eventuele overschrijding moet worden vastgesteld. Een eventuele overschrijding wordt uitgedrukt als percentage van de ontvangsten zoals genoemd in hetzelfde artikel.

Artikel 145 geeft aan op welke wijze de overschrijdingsregeling moet worden toegepast. De Rijksvergoedingen personeel & materieel van de niet door de gemeente in stand gehouden

scholen (het ‘bijzonder’ onderwijs) moet daartoe worden bepaald. De ontvangsten voor administratie, beheer & bestuur, de ontvangsten in het kader van onderwijs in lichamelijke opvoeding alsmede de inkomsten in het kader van onderwijsachterstanden (Art 166 WPO) dienen daarop in mindering te worden gebracht. Vervolgens wordt het percentage toegepast op de gecorrigeerde ontvangsten.

Artikel 147 geeft tot slot de richtlijnen van mededeling en beroep van toepassing van de overschrijdingsregeling.

Op grond van artikel 144 wordt bij het vaststellen van de inkomsten en uitgaven een aantal specifieke inkomsten en uitgaven buiten beschouwing gelaten. Dit zijn de inkomsten en uitgaven voor:

- Administratie, beheer & bestuur (ABB);
- De materiële instandhouding van het onderwijs in lichamelijk opvoeding en;
- Inkomsten en uitgaven (incl personeel) in het kader van de bestrijding van onderwijsachterstanden (Art. 166 WPO)
- Het deel van de uitgaven (totaal personeel & materieel) die worden gedekt door ontvangsten van bedragen die door derden zijn betaald;
- Tot slot geldt er een uitzondering voor uitgaven met een afschrijvingstermijn van ten minste 20 jaar die mogen worden aangemerkt op grond van rente en een lineaire aflossing van 20 jaar.

5.3 Bijlage C: bruidsschatregeling

Sinds 1996 is het aantal bestuursvormen voor het openbaar onderwijs uitgebreid met de openbare rechtspersoon en de stichting openbaar onderwijs. Later is nog de mogelijkheid van een stichting samenwerkingsbestuur toegevoegd. Gemeenten die besloten om het openbaar onderwijs te verzelfstandigen, wilden veelal –in lijn met het eerdere uitgaven patroon- extra (ABB-)gelden beschikbaar stellen. Deze extra uitgaven dienden toen –met verwijzing naar de vorige paragraaf- doorbetaald te worden aan het bijzonder onderwijs.

VOS/ABB heeft toen haar invloed aangewend om de wetgever een regeling tot stand te laten brengen die in ieder geval de mogelijkheid opent om gedurende de startfase van de verzelfstandiging extra middelen aan de nieuwe bestuurlijke organisatie mee te geven zonder dat deze doorbetaald hoeven te worden aan het bijzonder onderwijs. Dit heeft geleid tot een wettelijke regeling: de bruidsschatregeling.

Aan toepassing van de bruidsschatregeling zijn op grond van de wet regels en randvoorwaarden verbonden. Zo kan de bruidsschatregeling niet in alle gevallen worden toegepast, is er een beperking in de omvang en bestedingsvrijheid, de uitgaven moeten worden verantwoord en is er sprake van een overgangsregeling. Hoofdpijn van de bestedingsvrijheid is dat de regeling en daarmee ook de uitgaven –in lijn met de eventuele eerdere vergoedingen door de gemeente- uitsluitend mogen worden aangewend voor kosten die verband houden met administratie, beheer

en bestuur (ABB). In 2008 is de regeling met twee jaar verlengd tot en met 2010, inmiddels kan de regeling niet meer worden toegepast.

Bij de berekening van de maximale toepassing van de bruidsschatregeling is het goed om te benadrukken dat er geen recht bestaat op de toepassing ervan. Het is een vrijwillige regeling, toe te passen bij een verzelfstandiging van het openbaar onderwijs, vast te stellen door de gemeenteraad. De bandbreedte bedraagt van nihil tot het maximum.

- De gemeente mag gedurende maximaal vijf jaren een bruidsschat meegeven.
- Voor het primair- en het voortgezet onderwijs gaat de regeling uit van kalenderjaren³.
- De termijn van vijf jaren moet starten vanaf het begin van het tijdstip van verzelfstandiging.
- In het 1^e en 2^e jaar kan maximaal 4 maal het normbedrag voor ABB worden meegegeven en in het 3^e, 4^e en 5^e jaar maximaal 3 maal het betreffende normbedrag.
- Vindt de verzelfstandiging op een ander tijdstip dan 1 januari plaats (bijv. 1 augustus), dan geldt als 1^e kalenderjaar de periode 1 augustus tot en met 31 december, en kan voor het 1^e jaar slechts een evenredig deel (5/12) van het maximum van het eerste kalenderjaar beschikbaar worden gesteld.

De berekening van het maximum kent voor het primair onderwijs en de scholen vallend onder de WEC een andere grondslag dan voor het voortgezet onderwijs.

---

³ Bij de instelling van de regeling gold het schooljaar als maatstaf, dit is echter gewijzigd in de WVO (artikel 96g1 WVO). In gedateerde documenten wordt het schooljaar nog genoemd als maatstaf.